

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ : อาจารย์ไพสิฐ พาณิชนกุล
ตำแหน่ง : อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โทรศัพท์ : 053-942909-10 ต่อ 106
E-Mail : paisit.p@cmu.ac.th

2. ประวัติการศึกษา :

- พ.ศ. 2528 : นิติศาสตรบัณฑิต
- พ.ศ. 2529 : เนติบัณฑิตไทย
- พ.ศ. 2534 : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

3. ประวัติการทำงาน :

- ทุนायความ (2530)
- ที่ปรึกษากฎหมายสมาคมผู้ค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว และของชมรมผู้ค้าก๊าซ ป.ต.ท (2530- 2532)
- ผู้ช่วยนักวิจัย คณะที่ปรึกษานโยบายนายกรัฐมนตรี (2532 – 2534)
- นักวิจัยทางกฎหมายในโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการป่าชุมชน สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผู้จัดการการร่วม ในรายการเมืองไทยบ้านเรา ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ (2540 – ปัจจุบัน)

4. ผลงานทางวิชาการ :

- 1) “ มลพิษทางสิ่งแวดล้อมกับการปกครองท้องถิ่น ในเชียงใหม่ ในกระแสความเปลี่ยนแปลง ” ดวงจันทร์ อาภาวัชรุณม์ บรรณาธิการ จัดพิมพ์โดย ศูนย์ศึกษาปัญหาเมืองเชียงใหม่ (พ.ย. 2535)
- 2) “ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมสิ่งแวดล้อม : การบังคับใช้กฎหมายสิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องร้อง ” เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ กฎหมายกับการพัฒนาเมืองเชียงใหม่. จัดโดยสาขานิติศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2535)
- 3) “ เจ้าท่า เทศบาล กับความรับผิดชอบของสองฝั่งแม่ปิง ” ใน “ แม่ปิงวิกฤต ” ดวงจันทร์ อาภาวัชรุณม์ บรรณาธิการ จัดพิมพ์โดย ศูนย์ศึกษาปัญหาเมืองเชียงใหม่. (2536)
- 4) คู่มือ NGOs ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม) (กำลังดำเนินการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม)

- 5) พัฒนาการของกฎหมาย “ ป่าไม้ ” ไทย : จาก “ บุกเบิก ” ที่ได้รับการส่งเสริมเป็น “ บุกรุก ” ที่ต้องจับกุม “ ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา ” เขียนร่วมกับ ศ. เสน่ห์ จามริก ดร. ยศ สันตสมบัติ รศ.ดร. บวงศศักดิ์ อวรรณโณ และเจริญ คัมภีรภาพ (2536)
- 6) “ บททดลองเสนอเพื่อ ความร่วมมือในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเมืองระหว่างภาครัฐและ NGOs ในมิติทางกฎหมาย ” เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ ความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) กับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่ จัดโดย สาขานิติศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (3 ธ.ค. 2536)
- 7) “ แนวคิดต้นแบบบางส่วนของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารเมืองเชียงใหม่ ” เอกสารประกอบการประชุมเวทีชาวบ้าน จัดโดย คณะกรรมการณรงค์เพื่อเสริมอำนาจท้องถิ่น (ครม.) (2537)
- 8) “ คู่มือกฎหมายสำหรับผู้หญิง ” เขียนร่วมกับคณะ จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ดับไฟ (2537)
- 9) “ กฎหมายและนโยบายที่ส่งผลการทบทต่อเชียงใหม่ ” โดยทุนสนับสนุนการวิจัย จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2539)
- 10) “ แผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และพื้นที่สำรวจในเมืองหลักเชียงใหม่ ” สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2539)
- 11) “ การผังเมืองของเกียวโตและนารา : บทเรียนสำหรับเชียงใหม่ ” สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2540)
- 12) โครงการวิจัยร่วม “ พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากรสถานการณ์ในประเทศไทย : กฎหมายกับประเพณีท้องถิ่น , สกว. พ.ศ. 2541 (ร่วมวิจัย)
- 13) “ หลักรัฐศาสตร์และหลักนิติศาสตร์ ” (บทความ) รัฐศาสตร์ปริทัศน์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2544)
- 14) “ ศาลรัฐธรรมนูญกับการทำให้สิทธิ – เสรีภาพ เป็นจริง ” เอกสารประกอบการสัมมนาศาลรัฐธรรมนูญของประชาชนในภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่. (กุมภาพันธ์ 2544)
- 15) “ สิทธิชุมชน พัฒนาการ และปัญหา ” วารสารคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)
- 16) “ พันธกิจและความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น ตามกฎหมายใหม่. ” เอกสารประกอบการอบรม หลักสูตรประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ภาควิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ร่วมกับวิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2545)
- 17) “ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ หลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ” (บทความ) รัฐศาสตร์ปริทัศน์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ก.ค. – ธค. 2545)

- 18) “ บทนำ: คนจนภายใต้ความสัมพันธ์ทางกฎหมาย ” เสนอ ประกอบการสัมมนาเรื่อง แนวทางการสร้างความเสมอภาคและความ เป็นธรรมทางกฎหมายสำหรับคนยากจน ” ณ. ห้องรพีพัฒนศักดิ์ สำนักศึกษาอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา วันที่ 2 กรกฎาคม 2546
- 19) นิติวิธีวิทยากับการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเอกสารประกอบการประชุมแผนงานพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(2548)
- 20) Legal Pluralism กับ อนาคตวิชาการนิติศาสตร์ไทย (บทความ) เสนอในงานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง Legal Pluralism จัดโดย สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มี.ย. 2548)
- 21) “ บทวิเคราะห์ในทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ” เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในชุดโครงการวิจัยเรื่อง “ ธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ” โดย สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม (ก.ย. 2548)
- 22) “ การเคลื่อนไหวของ “ สิทธิชุมชน ” กับแบบแผนของกฎหมายไทย ” เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สิทธิชุมชนดั้งเดิมตามรัฐธรรมนูญโดยสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ วันศุกร์ที่ 11 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมแวงกรีล่า กรุงเทพฯ
- 23) งานวิจัยเพื่อการยกร่างกฎหมาย “ การรับรองสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ” วิจัยร่วมกับคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ธ.ค. 2548)
- 24) ที่ปรึกษา โครงการวิจัยเรื่อง “ การพัฒนาระบบประกันสังคมสำหรับแรงงานต่างด้าวและแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ ” ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานประกันสังคม ระยะเวลาดำเนินโครงการ (ธ.ค. 2555-ส.ค. 2556)
- 25) โครงการศึกษาและพัฒนาระบบการสร้างความเป็นธรรมของระบบเกษตรพันธสัญญา ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ก.ค. 56 – 30 มี.ย. 58
- 26) โครงการการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือสู่รูปแบบเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ร่วมกับสถาบันธรรมรัฐเพื่อพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)
- 27) รายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับแรงงานนอกระบบกลุ่มเกษตรพันธสัญญา ทุนสนับสนุนจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (มี.ย. 2558)
- 28) โครงการ เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำผ่านกระบวนการยุติธรรม ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (ก.ย. 58-ส.ค. 59)

- 29) การทบทวนและพัฒนานวัตกรรมทางกฎหมายจากบทเรียนและความรู้ที่ได้จากระบบการวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในมิติที่เกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่เป็นธรรมและความเหลื่อมล้ำ (2562 - 2563)
- 30) การพัฒนาศูนย์นวัตกรรมการเสริมสร้างพลังทางวิชาการด้านความเป็นธรรมเพื่อสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น : กรณีการพัฒนาพลังเครือข่ายสถาบันวิชาการนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยภูมิภาค 3 สถาบัน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2562-2563)

กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน

เป็นวิทยากรและให้คำปรึกษาด้านกฎหมายให้แก่ชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ อาทิ

- เวทีสาธารณะสัญจรเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านความเสมอภาคระหว่างเพศ ครั้งที่ 3 "การเข้าถึงความยุติธรรมของแรงงานหญิงในภาคอุตสาหกรรม" จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
- โครงการการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญ เรื่องอุตสาหกรรมขนาดใหญ่กับความเป็นธรรมทางสังคม จัดโดยโครงการพัฒนาความเป็นธรรมทางสังคมฯ
- ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ "ขับเคลื่อนแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ: รวมพลังความร่วมมือของทุกภาคส่วน" จัดโดยกรมคุ้มครองสิทธิ
- อภิปรายแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิชุมชน หลักกฎหมายบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนตำบลปางหิณฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดย องค์กรปกครองส่วนตำบลปางหิณฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- ประชุมเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ในการศึกษาเรื่อง “การคุ้มครองทางกฎหมายแก่เกษตรกรพันธะสัญญาในประเทศไทย” จัดโดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ
- ประธานประชุมกลุ่มย่อย มติที่ 3 การปฏิรูประบบเกษตรกรรม: เพื่อความเป็นธรรมและความมั่นคงทางอาหาร จัดโดยสำนักงานปฏิรูปกฎหมาย
- โครงการเสวนาวิชาการเกษตรพันธะสัญญา จัดโดย โครงการพัฒนากลไกทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิเกษตรกรจากการทำเกษตรพันธะสัญญา
- การเสวนาวิชาการ เรื่อง “สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2554” จัดโดยคณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา
- เสวนาเรื่อง “ สัญญาเกี่ยวกับการให้บริการพลังงานไฟฟ้า ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550” จัดโดย สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

- บรรยายหัวข้อ “กระบวนการยุติธรรมทางเลือก : หลักการ กระบวนการ และการประยุกต์ใช้กับสังคมไทย”และ เสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาสังคมในกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และเป็นอาจารย์ประจำกลุ่มและวิพากษ์รายงานโครงการอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารงานยุติธรรมระดับต้น (บตต.)” รุ่นที่ 17, 19 จัดโดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม
- บรรยายหัวข้อ “กระบวนการยุติธรรมทางเลือก : หลักการ กระบวนการ และการประยุกต์ใช้กับสังคมไทย”และ เสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาสังคมในกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โครงการอบรมหลักสูตร “กฎหมายปกครองและการบริการภาครัฐสมัยใหม่” รุ่นที่ 1 - 3 จัดโดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

ที่ปรึกษา

- คณะทำงานจัดสมัชชาปฏิรูประดับชาติ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
- คณะทำงานวิชาการเฉพาะประเด็นธรรมาภิบาลประชาชน สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
- คณะอนุกรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเหนือ
- คณะทำงานศึกษาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมแก่เกษตรกรที่อยู่ภายใต้ระบบการผลิตแบบเกษตรพันธสัญญาและการจัดการหนี้ในระบบ
- ผู้ทรงคุณวุฒิในที่ประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล

5. กระบวนวิชาที่รับผิดชอบ :

- กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย นิติกรรม – สัญญา
- กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้
- กฎหมายภาษีอากร
- สัมมนากฎหมายแพ่ง
- กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ

6. ความสนใจทางวิชาการ :

- กฎหมายกับสังคม
- กฎหมายมหาชน
- กฎหมายว่าปกครอง